

پیشنهاد روسیه برای مذاکرات صلح در افغانستان و ابعاد سیاسی آن

وزارت خارجه روسیه، در اعلامیه‌ای که به تاریخ ۱۷ جنوری ۲۰۱۸م منتشر شد، خواستار برگزاری مذاکرات فوری میان دولت افغانستان و طالبان شد. در این اعلامیه آمده است که مسکو از مذاکرات مستقیم میان دولت افغانستان و طالبان برای پایان دادن به جنگ در افغانستان با قاطعیت تمام حمایت می‌کند و "آماده است تا یک پلت‌فورم مناسبی را در این زمینه فراهم کند". روسیه نگران آنست که مبادا افغانستان در راستای بی‌ثبات کردن کشورهای آسیای مرکزی به مرکز جدید داعش مبدل شود. بر علاوه روسیه از سال ۲۰۱۶م بدین‌سو در خصوص پایان دادن به درگیری‌های افغانستان با دولت‌های دیگری مانند: چین و پاکستان مشارکت داشته است.

با توجه به موقعیت جغرافیایی افغانستان در منطقه، این سرزمین از موقعیت خوبی برای کنترل منطقوی برخوردار است. یکی از دلایل اصلی حمله امریکا در سال 2001م به این سرزمین هم به چالش کشاندن قدرت منطقوی روسیه و چین از قلمرو تحت نفوذ شان بود. هم‌چنان دلیل اصلی حضور امریکا در افغانستان، استفاده از این سرزمین به عنوان یک پروژه نظامی به منظور تهدید این دو قدرت منطقوی و دست‌رسی به منابع طبیعی آسیای مرکزی و دریای خزر می‌باشد. روسیه علی‌رغم حماقت سیاسی که دارد، در حمله امریکا به افغانستان تحت نام "جنگ با تروریسم" همکاری کرد؛ اما در حال حاضر که پلان و هدف امریکا برایش بیش‌تر از پیش نمایان گردیده است، در تقوی و تلاش اینست تا برای خنثی سازی و مهار این وضعیت اقداماتی را روی دست گیرد.

پروژه صلح واقعی در افغانستان تا هنوز بخشی از استراتیژی امریکا در منطقه نبوده؛ ولی با این حال، برخی از مذاکرات عوام فریبانه و بی‌حاصل چندین بار به منظور اغوای افکار عامه و امید دادن واهی به مردم صورت گرفته است.

هدف ایالات متحده برای ادامه جنگ با تروریسم اینست که افغان‌ها را ناگزیر سازد تا در این جنگ اشتراک نموده که این امر از طریق تلفات غیرنظامیان، افزایش سطح بیکاری و فقر شدید محقق خواهد شد. ضمناً ایالات متحده نیز چهار شرط ذیل را برای روند صلح با طالبان در میان گذاشته است:

- 1- پذیرش و حمایت از دستاوردهای سرمایه‌داری - دموکراسی در طول ۱۶ سال گذشته مشمول قانون اساسی سکولر افغانستان، آزادی‌ها و ارزش‌های دموکراتیک آن؛
- 2- پیوستن به پروسه صلحی که غرب خواستار آنست؛
- 3- کسانی که با دو گزینه فوق مخالفت می‌کنند، یا باید به داعش ملحق شوند، یا این‌که:
- 4- در صورت نپذیرفتن گزینه‌های فوق، توسط ایالات متحده و نیروهای امنیتی افغان کشته خواهند شد.

اما برعکس، مسکو معتقد است که آوردن طالبان را به میز مذاکره و روند صلح واقعی نه تنها به حضور ایالات متحده در منطقه چالش‌زا نخواهد بود، بلکه تولید تریاک را نیز کاهش خواهد داد. از سوی دیگر از گسترش داعش در منطقه جلوگیری خواهند کرد. در واقع ایالات متحده و شبکه‌های جاسوسی آن در تجارت جهانی مواد مخدر مشغول بوده و از افغانستان به عنوان بزرگترین تولیدکننده تریاک استفاده می‌کند. روی این ملحوظ، محدود کردن و پایان دادن به این تجارت منافع امریکا را متضرر خواهد ساخت.

این در حالی است که روسیه برای دستیابی به اهداف خود محدودیت‌های زیر را دارد:

نخست: ایالات متحده در افغانستان و در منطقه با توجه به هجوم نظامی، داشتن شبکه‌های استخباراتی و اجبران کرایه خود و همچنین قلمرو وسیع دولت دست‌نشانده افغانستان، از نفوذ گسترده‌ای برخوردار است. پس امریکا می‌تواند هر نوع اقدام روس‌ها را کنار زده و از وقوع مذاکرات مثمر جلوگیری کند.

دوم: گفتگوهای متناقضی در سراسر منطقه میان دولت و نماینده‌های نام‌نهاد طالبان که توسط رهبران اصلی شان رد شده اند، صورت خواهد گرفت. چنان‌چه که ما قبلاً شاهد چنین گفتگوهای متناقض در ترکیه بودیم و اکنون شاهد تلاش‌های در اسلام‌آباد هستیم.

سوم: روسیه از لحاظ اقتصاد نمی‌تواند از تلاش‌های پشتیبانی کند که حضور امریکا را در افغانستان به چالش بکشید.

روی این ملحوظ ما باید درک این را داشته باشیم، هر جریانی که ابتکار آن بدست استعمارگران باشد، نتایج مطلوبی در پی نخواهد داشت؛ چون این پروسه‌ها و جریانات در میان مسلمانان افغانستان اصلاً ریشه فطری ندارد. از طرف دیگر تاریخ جنایت روسیه در افغانستان، چین و سوریه دال بر اینست که قدرت‌های خارجی در افغانستان و دیگر سرزمین‌های اسلامی پیوسته به دنبال منافع خود اند، نه آن‌چه که مسلمانان در این سرزمین‌ها بدان نیاز دارند. بنابراین، این‌گونه اقدامات با منافع ما مسلمانان هرگز سازگار نبوده و نمی‌باشد.

در نتیجه، مسلمانان در افغانستان بر سر دو راهی قرار گرفته اند که برخی از آن‌ها با دریافت کمک‌ها از جانب دشمنان به سوی اشتباهات که در گذشته مرتکب شده بودند، جهت داده می‌شوند. و برخی دیگر هم به جهتی آزادی از تحت حاکمیت استعمارگران سوق داده می‌شوند که با تبدیل شدن به یک قدرت سیاسی از طریق برپایی خلافت اسلامی بر منهج نبوت و متحد کردن امت مسلمه می‌توانند دستان پلید خارجی‌ها را از امور خویش قطع کرده و به اهداف عالی دیگر خود نایل آیند.

سیف الله مستنیر

رئیس دفتر مطبوعاتی حزب التحریر ولایه افغانستان